

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

PEDAGOGIKA

studia pierwszego stopnia/profil ogólnoakademicki

Przedmiot:	Teoria wychowania Theory of education	
Rok: I	Semestr: drugi	
Rodzaje zajęć i liczba godzin:	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład	30	
Ćwiczenia	30	
Liczba punktów ECTS:	5	

Cel przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu teorii wychowania
C2	Wskazanie perspektyw i możliwości budowania konstruktywnej wiedzy o wychowaniu jako zjawisku społecznym na tle różnych koncepcji rzeczywistości społecznej wypracowanych na gruncie filozofii, psychologii i socjologii
C3	Zdobycie przez studentów wiedzy o prawidłowościach efektywnej działalności wychowawczej obejmującej znajomość stylów, strategii, metod i technik wychowania
C4	Objaśnienie sposobów krytycznego analizowania dyskursów o istocie wychowania
C5	Scharakteryzowanie podstawowych zagadnień związanych z warunkami procesu wychowania w praktyce pedagogicznej
C6	Zdefiniowanie zasad formułowania celów wychowania
C7	Objaśnienie ontologicznych, epistemologicznych i metodologicznych aspektów wychowania

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

1	Podstawowe umiejętności z zakresu pedagogiki ogólnej obejmujące terminologię związaną z wychowaniem oraz z zakresu historii filozofii
----------	---

Efekty kształcenia

	W zakresie wiedzy:
EKW1	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych teorii dotyczących wychowania.
EKW2	Student ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących.
EKW3	Student zna historię teorii wychowania oraz specyfikę jej uprawiania na przestrzeni dziejów, ma uporządkowaną wiedzę na temat relacji między teorią wychowania a innymi subdyscyplinami.
	W zakresie umiejętności:
EKU1	Student posiada elementarne umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów wychowawczych w świetle różnych teorii wychowania
EKU2	Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych.
EKU3	Student potrafi ocenić przydatność typowych metod wychowania, formułować cele wychowania, analizuje strategię, formy i środki wychowania.
	W zakresie kompetencji społecznych:
EKK1	Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w otaczającym środowisku, wykazuje aktywność do projektowania własnych rozwiązań problemów wychowawczych.

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Teoria wychowania jako dyscyplina pedagogiczna. Podstawowe terminy i pojęcia teorii wychowania	2
W2	Podstawy metodologiczne, definicje wychowania i sposoby rozumienia pojęcia „wychowanie”, przyczyny wychowania	2
W3	Klasyfikacja rodzajów wychowania	2
W4	Teleologia wychowania – kontrowersje wokół istoty, celów wychowania oraz źródeł ich stanowienia, pojęcie i funkcja celów wychowania, klasyfikacja celów wychowania.	2
W5	Proces wychowania (sytuacje wychowawcze, przebieg procesu, jego etapy i efekty)	2
W6	Podmiotowość w wychowaniu	2
W7	Formy pracy wychowawczej (oddziaływania werbalne, niewerbalne i doraźne)	2
W8	Podstawowe błędy w wychowaniu.	2
W9	Psychospołeczne uwarunkowania procesu wychowania	2
W10	Struktura procesu wychowawczego	2
W11	Style wychowania i postawy rodzicielskie	2
W12	Dialogiczny wymiar edukacji	2
W13	Relacja wychowawcy i wychowanek	2
W14	Wybrane dziedziny wychowania	2
W15	Podstawowe środowiska wychowawcze	2
	Suma godzin:	30
Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
ĆW1	Mapa kategoryjna wychowania <ul style="list-style-type: none"> • geneza pojęcia. • dynamizmy wychowania, • cechy i funkcje wychowania jako zjawiska społecznego i kulturowego 	2
ĆW2	Główne modele pojęcia wychowania. <ul style="list-style-type: none"> • wychowanie- wąski i szeroki zakres rozumienia pojęcia, • opcje wychowania, • klasyczne i współczesne rozumienie wychowania. 	2
ĆW2	Naukowe i potoczne teorie wychowania	2
ĆW3	Właściwości procesu wychowania. Technologie i strategie wychowania.	4
ĆW4	Stosowanie wybranych zasad wychowania – projektowanie sytuacji pedagogicznych	2
ĆW5	Wychowanie jako zjawisko społeczne.	2

	Socjalizacja i wychowanie w społeczeństwach pierwotnych i współczesnych.	
ĆW6	Wychowanie w odniesieniu do wybranych koncepcji rzeczywistości społecznej.	2
ĆW7	Stosowanie wybranych metod wychowania w kontekście określonych sytuacji wychowawczych.	4
ĆW8	Formułowanie celów wychowania dla poszczególnych kategorii wiekowych oraz środowisk wychowawczych	2
ĆW9	Wychowanie wobec przemian i wyzwań współczesnego świata.	2
ĆW10	Warunki skuteczności wychowania: podmiotowe traktowanie wychowanka, empatyczne rozumienie, autentyczność wychowawcy	2
ĆW11	Dobór środków i strategii wychowania do określonych sylwetek wychowanków.	4
	Suma godzin:	30

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Wykład konwencjonalny
M2	Wykład z prezentacją multimedialną
M3	Analiza tekstów z dyskusją
M4	Dyskusja panelowa
M5	Film
SD1	Prezentacja multimedialna
SD2	Audycja
SD3	Teksty drukowane

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Aktywny udział w dyskusji
F2	Przygotowanie do zajęć
F3	Samoocena
F4	Praca w grupie
Ocenianie podsumowujące	
P1	Egzamin – test pisemny
P2	Kolokwium pisemne
P3	Przygotowanie prezentacji na temat wybranej formy pieczy zastępczej.

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	60
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie np. konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze	30
Przygotowanie się do egzaminu i kolokwium	45
Studiowanie literatury	15
Suma	150
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5

Literatura podstawowa	
1	Dąbrowska T. E., Wojciechowska-Charlak B., <i>Miedzy praktyką a teorią wychowania</i> , UMCS, Lublin 1997, ISBN 8322710763
2	Gutek, G. L. <i>Filozofia dla pedagogów</i> , tłum. A. Kacmajor, A. Sulak, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2007 ISBN 8389120739
3	Krüger H. H., <i>Wprowadzenie w teorie i metody badawcze nauk o wychowaniu</i> , Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2005, ISBN 8389574209
4	Łobocki M., <i>Teoria wychowania w zarysie</i> , Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2010, ISBN 9788375875560
5	Nowak M., <i>Teorie i koncepcje wychowania</i> , Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008, ISBN 9788360501283

Literatura uzupełniająca	
1	Kubiak-Szymborska E., Zajac D., <i>Podstawowe problemy teorii wychowania: kontekst współczesnych przemian</i> , Wers, Bydgoszcz 2006, ISBN 8392168518
2	Petrykowski P., <i>Teoretyczne podstawy wychowania</i> , Wydawnictwo Wyższej Szkoły Edukacji Zdrowotnej, Łódź 2008; ISBN 9788361095118
3	Zarzecki L., <i>Teoretyczne podstawy wychowania : teoria i praktyka w zarysie</i> , Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa, Jelenia Góra 2012, ISBN 9788361955191

Macierz efektów kształcenia										
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W09	++ +			N_W04	++	C1,C2, C5,C6, C7	W1, W3,W5, W6, CW1, CW2	M1,M2, M3, SD1,SD2	F1- F4,P1,P2
EKW2	K_W10	++			N_W05	++	C2,C3	W7,W10, W11,W12, W13, W15	M1,M2, M3, M4,SD1, SD2	F1,P1
EKW3	K_W13	++			N_W03	++	C5,C6, C7	ĆW2,ĆW5, ĆW6,ĆW9	M2-M5, SD1-SD3	F1,F2,F4,P2
EKU1	K_U02	++			N_U01	++	C3,C4, C6,C7	W2,W7,W9, ĆW3, ĆW4, CW6,CW7, CW8,CW11	M1-M5, SD1,SD2	F1- F4,P1,P2
EKU2	K_U03	++			N_U02	++	C2,C3	W2,W5, W8, W14	M1,M2, SD1,SD2	F1,P1
EKU3	K_U09	++			N_U03	+	C6,C7	ĆW3, ĆW4, CW6,CW7, CW8,CW11	M1-M3, SD1,SD3	F1- F4,P2,P3
EKK1	K_K03	++			N_K02	++	C2,C3, C4,C6, C7	W4,W5, W6, W9,W10, ĆW4, ĆW5, CW7,CW8, CW9,CW	M1,M2, SD1,SD2	F1-F4,P1- P3

								10,CW11		
--	--	--	--	--	--	--	--	---------	--	--

Formy oceny – szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst)	<p>Student nie potrafi wymienić podstawowych teorii dotyczących wychowania</p> <p>Student nie ma podstawowej wiedzy na temat środowisk wychowawczych</p> <p>Student nie ma elementarnej wiedzy na temat historii teorii wychowania oraz specyfiki jej uprawiania na przestrzeni dziejów.</p> <p>Student nie posiada podstawowych umiejętności pozwalających na rozwiązywanie problemów wychowawczych w świetle różnych teorii wychowania</p> <p>Student nie potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań.</p> <p>Student nie wykazuje się aktywnością w projektowaniu własnych rozwiązań problemów wychowawczych w otaczającym środowisku</p>
Na ocenę 3 (dst)	<p>Student potrafi wymienić podstawowe teorie dotyczące wychowania</p> <p>Student posiada elementarną wiedzę na temat środowisk wychowawczych, potrafi wymienić ich podstawowe funkcje.</p> <p>Student ma ogólną, podstawową wiedzę na temat historii teorii wychowania.</p> <p>Student posiada elementarne umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów wychowawczych w świetle różnych teorii wychowania</p> <p>Student potrafi na poziomie elementarnym posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań.</p> <p>Student posiada elementarne umiejętności formułowania celów wychowania.</p> <p>Student nie potrafi sformułować celów wychowania, nie potrafi ocenić przydatności typowych metod wychowania.</p> <p>Student ma przekonanie o potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w otaczającym środowisku, lecz nie wykazuje aktywności do takich działań</p>
Na ocenę 3+ (dst+)	<p>Student potrafi wymienić podstawowe teorie dotyczące wychowania i przynajmniej w powierzchowny sposób scharakteryzować je pisemnie i werbalnie</p> <p>Student posiada orientację w znaczącej części problemów dotyczących środowisk wychowawczych, potrafi omówić ich specyfikę i procesy w nich zachodzące.</p> <p>Student zna historię teorii wychowania, lecz nie umie omówić specyfiki jej uprawiania na przestrzeni dziejów.</p> <p>Student posiada ogólną orientację w zakresie teorii wychowania pozwalającą na rozwiązywanie problemów wychowawczych w świetle różnych teorii wychowania</p> <p>Student potrafi posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań.</p> <p>Student potrafi ogólnie wskazać przydatność typowych metod wychowania, formułuje cele wychowania.</p> <p>Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w otaczającym środowisku, wykazuje w ograniczonym stopniu aktywność do podejmowania takich działań</p>
Na ocenę 4 (db)	<p>Student potrafi wymienić teorie dotyczące wychowania, scharakteryzować je i ogólnie omówić ich rolę w wychowaniu</p> <p>Student posiada orientację w zakresie środowisk wychowawczych, potrafi je wymienić, scharakteryzować, ma elementarną wiedzę na temat form opieki zastępczej.</p> <p>Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historii teorii wychowania oraz omawia specyfikę jej uprawiania na przestrzeni dziejów.</p> <p>Student posiada orientację w zakresie teorii wychowania pozwalającą na rozwiązywanie problemów wychowawczych w świetle różnych teorii wychowania, powołuje się na wybrane metody, formy, techniki, środki, strategie wychowania</p> <p>Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań.</p> <p>Student potrafi ocenić przydatność typowych metod wychowania, formułować cele wychowania, podejmuje próby analizy strategii, form i środków wychowania.</p> <p>Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w otaczającym środowisku, wykazuje mniejszym lub większym stopniu aktywność do podejmowania takich działań</p>
Na ocenę 4+ (db+)	<p>Student potrafi wymienić teorie dotyczące wychowania, scharakteryzować je, omówić ich rolę w wychowaniu i wskazać funkcje teorii wychowania</p> <p>Student posiada zadowalającą wiedzę na temat środowisk wychowawczych i form opieki zastępczej.</p> <p>Student ma zadowalającą wiedzę na temat historii teorii wychowania oraz specyfiki jej uprawiania na przestrzeni dziejów oraz wiedzę na temat relacji między teorią wychowania a innymi subdyscyplinami.</p> <p>Student posiada zadowalające umiejętności pozwalające na rozwiązywanie problemów wychowawczych w świetle różnych teorii wychowania, posługuje się metodami, formami, technikami, środkami, strategiami wychowania</p> <p>Student potrafi sprawnie posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, podejmuje próby diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych.</p>

	<p>Student potrafi ocenić przydatność typowych metod wychowania, formułować cele wychowania, w mniejszym lub większym stopniu analizuje strategie, formy i środki wychowania.</p> <p>Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w otaczającym środowisku, odznacza się zaangażowaniem w projektowaniu własnych rozwiązań problemów wychowawczych.</p>
<p>Na ocenę 5 (bdb)</p>	<p>Student potrafi wymienić i wyczerpująco scharakteryzować teorie dotyczące wychowania, wnikliwie omówić ich rolę w wychowaniu oraz precyzyjnie przedstawić i wnikliwie omówić funkcje teorii wychowania</p> <p>Student posiada wyczerpującą wiedzę na temat środowisk wychowawczych oraz form opieki zastępczej. Student ma wyczerpującą wiedzę na temat historii teorii wychowania oraz specyfiki jej uprawiania na przestrzeni dziejów oraz wyczerpującą i uporządkowaną wiedzę na temat relacji między teorią wychowania a innymi subdyscyplinami.</p> <p>Student posiada wysoki poziom umiejętności pozwalających na rozwiązywanie problemów wychowawczych w świetle różnych teorii wychowania, sprawnie posługuje się metodami, formami, technikami, środkami, strategiami wychowania</p> <p>Student potrafi sprawnie posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych.</p> <p>Student potrafi w sposób dojrzały ocenić przydatność typowych metod wychowania, formułować cele wychowania, wnikliwie analizuje strategie, formy i środki wychowania.</p> <p>Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w otaczającym środowisku, wykazuje na szeroką skalę aktywność do projektowania własnych rozwiązań problemów wychowawczych.</p>

Autor programu:	Dr Małgorzata Łobacz
Adres e-mail:	gkolomanska@wp.pl
Jednostka organizacyjna:	Katedra Pedagogiki PWSZ w Chełmie